

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsakdo vživa
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in tož
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2596. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Dr. Igor Rosina:

Slovenstvo v vladi.

Vsa Slovenija brez razlike stranke je v nerazumevanju. Vsa Slovenija se vprašuje, zakaj je SLS pljunila na vse svoje desetletno delo po prevratu, zakaj in kako je mogoče, da je nje šef g. dr. A. Korošec prevzel vodstvo vlade, ki pomeni očito izzivanje vseh Prečanov, ki pomeni zadnji poskus umirajočega Velesrbijanstva, s pomočjo poštenega slovenskega imena gaziti še dalje vse najprimarneje zahteve vsega Slovenstva in Hrvatstva po enakosti in reviziji do kosti koruptne in ne-sposobne srbijanske administracije (uprave). Vlada, ki ima za sabo politično odgovornost za splitske demonstracije, za prelito kri beograjskih visokošolcev, za ostudno žandarmerijsko iznašanje svobodnih poslancev iz narodne skupščine, za najstrašnejši trojni umor voditeljev hrvatskega naroda in kmetškega pokreta, za po nedolžnem ubite zagrebške demonstrante, končno za podlo sprejemanje netunskih konvencij v odsotnosti onih, ki se jih te konvencije edino tičejo.

Zakaj je SLS izdala Slovence?

Slovenske glasove v Beogradu ne rabijo; po zaslugi predvojnega štetja mrtvecev imajo sami večino. Kaj potem rabijo od nas, da nam dajejo časti? Rabijo naše doslej neokrnjeno, pošteno slovensko ime, slovenski kulturni prestiž, slovensko čast, da jo — kupljeno — lahko kažejo svetu. In mi smo jo po svoji legalni politični predstavnici prodali. Prodali v trenutku, ko se je že zamajala vsa gnila stavba srbijanske megalomanije. Prodali menda zato, da jo vzdržimo še za desetletje; za novo desetletje novo plačanih štirih milijard davčnega prečanskega preplačila. Preplačila — »zbog oslobodjenja«.

Biti na čelu poštene stvari je čast. Biti na čelu nepoštenih stvari — ali je to tudi čast? Če ima slovenski narod tako strašno besedo za ženo, ki je prodala svojo čast, kako besedo naj najde za politiko onih, ki prodajajo častno ime svojega lastnega naroda! Če smo Slovenci res seme izkrvinega naroda, kakor je rekel dr. Krek, če je Slovenstvo res kulturna edinica, če imamo res zavest samega sebe — potem moramo, moramo ta madež oprati!

Kulturni Zagreb — razbojniški Beograd.

Stvari leže na dlani. Vsak slovenski pastirček jim bo vedel najti odgovor.

Na eni strani Zagreb. Zagreb z moralnim prestižem treh po nedolžnem v parlamentu samem ubitih narodnih vodij; Zagreb z najširšimi množicami kmetstva in delavstva, ki zahtevajo odločno do zadnjega bajtarja udeležbo tudi v politiki. Na drugi strani Beograd. Beograd, ki je javno pozival na umor, Beograd, po katerega ulicah je šest ur potem, ko je z vzklikom: Živela Velika Srbija! ubijal narodne poslance, prosto korakal Puniša Račić; Beograd, katerega ciganske godbe so igrale poskočnice, ko so mimo njega peljali mrtvega Pavla Radića in Gjuro Basarička; Beograd, ki nikdar v zgodovini ni poznal drugega, kakor politično oligarhijo klik, ki so

se z oblastjo držale na oblasti, dokler jim ni prišel nož na grlo.

Zagreb vodi do zadnjega moža zavestno politiko narodnih množic; Beograd vodi do zadnjega moža korumpirano politiko klik in koterij. Kdo je naprednejši in kulturnejši? Kje je mesto Slovenstva? Naj pošlje SLS ljudskošolske nadzornike vprašati naše šolarčke, pa ji bodo dali pravi odgovor.

To pomeni boj Zagreba proti Beogradu iz socialnega vidika. Ali nam je treba še praviti, kaj pomeni iz narodnostnega, iz gospodarskega, iz čisto administrativnega stališča? Vsakemu slovenskemu pastirčku si upam razložiti in Slovenska ljudska stranka je sama do nedavna — do odločilnega boja — trdila, da je mal narod zaščiten najbolj tam, kjer se štejejo glasovi po narodih ali če hočete po plemenih, najmanj tam, kjer odločuje brutalna preglasovalna večina številnejšega — in gorje, če poleg tega še nekulturnejšega — drugorodnega naroda. In vsak slovenski davkoplačevalec bo povedal, kaj pomeni boj Zagreba proti Beogradu iz gospodarskega, vsaka slovenska tvrdka, ki je imela eno samo intervencijo v Beogradu, kaj iz administrativnega, upravnega vidika.

Po pravici se tedaj vprašuje vsa slovenska javnost, vsa javnost brez razlike strank, kak hudobni demon (zli duh) je obsedel politično vodstvo najmočnejše slovenske stranke, legalne slovenske reprezentance, da je šla prodajati slovensko čast najreakcionarnejšemu (nazadnjaškemu) režimu, ki nosi na sebi pečat mentalitete (miselnosti) Puniše Račića.

Zakaj je vrgla toliko blata na pošteno slovensko ime?

Nihče ne ve odgovora. Eni pravijo, da je temeljni kamen te politike prvi naglavni greh napuha. Drugi, da politični naglavni greh neumnosti. Tretji, da hočejo ti »voditelji naroda« bedo centralizma, da bi lažje klicali neuzadovoljeno Slovenstvo okoli svoje okrvavljene zastave. In četrti so, ki pravijo, da je v vprašanju edinole kardinalski klobuk škofa ljubljanskega g. dr. A. Jegliča, ki mu ga naj izvojuje iz vlade Slovenska ljudska stranka.

Jaz ne vem, kaj je resnice na teh odgovorih. Vem pa, da niti eden ne opravičuje mi-

zernega postopanja slovenske politične reprezentance. Mi vsi in tudi jaz osebno osebnost ljubljanskega škofa spoštujemo. Spoštujemo zato, ker se je leta 1917 in 1918 postavil ob težkih urah v službo svojega naroda, ko ta korak ni bil lahak.

Vemo pa tudi, da zadostuje ena sama beseda njegova tudi danes, da Korošec in SLS kreneta na drugo pot.

Toda mi smo zaprepaščeni, če moramo razmotrivati možnost, ki je slovenskemu narodu v neizrekljivo sramoto, veri in katolicizmu samemu pa v nepopravljivo škodo. Mi se v tem vprašanju lahko naslanjamo na mnenje celotnega hrvatskega katoliškega klera, na vse hrvatsko Orlovstvo, končno na lastno pošteno vest in vero. Naj nam ne prihajajo tedaj več z brezverstvom, ker bomo sicer s svetim pismom v roki znali slovenskemu narodu raztolmačiti njih malopridnost!

Dvema gospodoma, Bogu in mamoni, se ne da služiti. Preko življenjskih interesov lastnega naroda, dokler so v skladu z vestjo, ničesar. Prodajati čast svojega naroda, in če bi bilo pod grožnjo smrti, je izdajalsko. Če je bil g. dr. Korošec vezan, naj bi prepustil va-jeti bolj svobodnemu. Kjer je v vprašanju slovenska narodna čast ali pa kardinalski klobuk, bom segel po prvem.

Jaz ponavljam, da ne vem, kaj je za kulisami. Mi smo SLS vedno pozivali. Pozivali na našo stran, na skupno našo slovensko stran, pozivali, naj se izjasnijo za revizijo ustave, pozivamo jih, naj se izjasnijo tudi sedaj. Ker doslej se niso. Cel narod pa se vprašuje, kaj naj to ostudno in izdajalsko padanje Prečanom v hrbet pomeni. Kajti doslej ni drugega videti, kakor v današnjih razmerah več kakor dvomljiva čast slovenskega ministrskega predsedništva.

Vemo pa eno. Vemo, da, če smo imeli pred slovensko ljudsko stranko do 20. junija respekt in obzir kot pred slovensko politično predstavnico, da je ta obzir padel. Padel, ker so ga oni sami vrgli v blato.

Naj pomnijo:

Zastava Slovenstva prehaja od 20. junija 1928 dalje v naše roke nazaj, v roke slovenskega kmetškega pokreta, v roke svobodnega, vernega in poštenega Slovenstva, ki mu je kmet podlaga, korenina in ogelni kamen.

Ako v zadnjem hipu ne preokrenejo sami, pomeni jih vreči, oprati po njih omadeževano slovensko ime pred celo Evropo.

Ivan Pucelj:

Še nekaj vprašanj.

Pred nekaj tedni sem napisal v »Kmetški list« uvodni članek pod naslovom »Krišćansko ljudstvo«. V tem članku sem dokazal:

1. Da še nikoli noben slovenski list naše vere in katoliške cerkve ni tako grdo, ostudno in surovo napadal, kakor je to storila »Samouprava«, glavni organ Vukičevićevih radikalov, najljubših zaveznikov g. Korošca in njegovih pobožnih fantov. Da sem edino jaz in z menoj vsa KDK vzeli našo vero in katoliško

cerkev v obrambo, da sem zahteval zabrano »Samouprave« v Narodno skupščino vse dotlej, dokler grde žalitve naše vere ne prekliče in ne obžaluje, da je za moj predlog glasovala vsa Kmečko-demokratska koalicija — »Domoljub« bi rekel: vsi liberalci! —, da so pa zoper moj predlog glasovali vsi klerikalci in tako pred celim svetom pokazali, koliko jim je do naše sv. vere in katoliške cerkve.

2. Dokazal sem pa tudi na podlagi uradne

statistike s kom se družijo naši eseslarji v Beogradu in kako stoji v tej njihovi zvezi glede vere. Iz tistih mojih dokazov je razvidno, da se rajši družijo s framazoni, pravoslavni, Turki in celo Judi, nego da bi šli rajši tja, kjer je štiri milijone hrvatskih in drugih katoličanov in kjer so tudi vsi hrvatski nadškofje in škofje.

3. Iz vsega tega izhaja tretji dokaz, da je Koroščevim fantom v Beogradu za vero toliko, kot za lanskim sneg, doma pa jo rabijo samo zato, da od pobožnih ljudi naberejo ob volitvah kroglice.

In na podlagi vsega tega sem prosil javnega odgovora od vseh treh slovenskih škofov: zakaj se tako Slovenski ljudski stranki dovoljava zlorabljeni po vsem tem še našo sv. vero v strankarske namene in celo cerkvene svečanosti ter kdaj se je SKS ali kateri njen funkcionar ali morda jaz, pismeno ali ustmeno pregrešil zoper našo vero.

Odgovora od zaprosenih strani do danes še ni. Neznani tintomazi so brez podpisa v »Slovenču« še le čez teden dni, v »Domoljubu« pa celo čez štirinajst dni odložili nekaj močno z amonijakom parfimiranih cvetlic. Če torej odstranim ta neprijeten vonj, kakor je n. pr. zmerjanje s pobožnostjo, o lastni hvali, zofistično zavijanje, ostaneta v »Slovenču« samo dve trditvi: glasovanje za ustavo in pisanje v »Grudo«. Poslednje je bilo dovolj in izčrpno pojasnjeno od prizadetih in proketo v črno sem moral zadeti, da morajo ubogi »Slovenčevci« iz take daljave in po tako hudih ovinkih metati kamenje vame. Glasovanje za ustavo pa je pač najmanj sodoben argument. Ljudje božji! Kdo pa se bori, da jo spremeni, zboljša, popravi? Ali ne KDK? Ali ne mi? Ali ne tudi jaz? In kdo se bori, da ostane kakor je? Nedotaknjena? Strogo centralistično in še strožje hegemonistično izvajana? Kdo je zagrozil, da jo bo branil celo z orožjem? Kdo se je združil s cincarji in Velikosrbi proti nam, ki hočemo to stanje spremeniti? Ali ni to dr. Korošec in SLS? In da ima ustava kakšne grehe zoper sv. vero in katoliško cerkev, zakaj jo je dr. Korošec priznal, na njo prisegel?! Moj Bog, jaz sem kmet, ali on je dr. sv. pisma, posvečen duhovnik? Kako je mogel to storiti, če je res moj greh tako velik? Pa na vse to »Slovenec« nekaj blebeče o maslu, in to na moji glavi!?

Še bolj beden in siromašen v svojih šlagerjih pa je »Domoljub« v svojih izvajanjih. Ti polupismeni farizeji tam okoli svoje »preprosto« ljudstvo strašno podcenjujejo, pa mislijo, da je vsaka lumparija dobra za te pobožne ovčice. »Domoljub« pravi: »In končno g. Pucelj pri vsej svoji drznosti ne more zanikati, da se je radičevska gospoda zavzemala za kancelparagraf, ki ga cerkev ostro obsodila? — Ali ne vedo, da takrat Radiča ni bilo v Beogradu in da so kancelparagraf napisali in zanj glasovali radikali, Davidovičevi demokratje in Spahovi Turki, torej te tri stranke, v kateri družbi se danes dr. Korošec in SLS bori, da bi se ustava ne spremenila, in torej tudi kancelparagraf ne odpravil. Dalje pravi »Domoljub«, da je »Kmetski list« že tolikokrat napadel duhovščino ne samo zaradi »politike«, ampak tudi radi verskih in cerkvenih zadev, da bi lahko o tem izdali precejšnjo knjižnico. — To je nesramna in zavedna laž! Če bi le en tak dokaz imeli, natisnili bi ga z večjimi črkami, nego jih nosi »Domoljub« na čelu lista. In v vsaki številki bi ga natisnili za zajutrek, kosilo in večerjo. Najostudnejše za izobraženega človeka in najbolj pogrešno po katekizmu za katoličana pa je sledeče: »G. Pucelj tudi ne bo s svojo gostobesednostjo zabrisal, da ni bil pod njegovim ministrovanjem ukinjen verouk na kmetijskih šolah. Ali ni bil to sunek proti veri in cerkvi?« — Da se more vsa moralna propalost nesrečnega tintomaza prav oceniti, opozarjam pred vsem na stilistično umetnost, s katero se je izvil iz kazenske odgovornosti. Ali ni že to priznanje

hudobije? Stvarno pa sem ta slučaj že stokrat v javnosti pojasnil in tudi ves klerikalni štab pozna vso resnico. Po naših zakonih — katerih nisem jaz delal — niso predvideni kateheti na strokovnih šolah. Baje, da celo v Avstriji niso bili. Jugoslovanski klub dobro ve, da sem maja 1926 dobil in nasledil proračun od svojega radikalskega prednika (sedanjega Koroščevega zaveznika) o katerem za katehete ni bilo plač predvidenih na strokovnih šolah. In zato sem moral plače ustaviti za vse učitelje verouka. Takoj pa sem izdal okrognico, da morajo zato biti učenci vseh kmetijskih šol odslej vsako nedeljo dopoldne v šolskem poslopju zbrani, da jih lahko obišče dušni pastir, vodi v cerkev in poučuje v krščanskih resnicah. Mesto, da bi za ta svoj čin bil od resnično katoliške duhovščine pohvaljen, jo dobim od »Domoljubove« gospode s kolom, ki se me pa seveda nič ne prime. Da je to res tako, je najboljši dokaz, g. minister dr. Kulovec. Tudi on, dasiravno katoliški duhovnik, ni verouka takoj 1. februarja vpeljal, ko je prišel za ministra, nego šele po prvem aprilu, ko mu je novi proračun to dovoljeval. In gospodje, če ste res kakšni gospodje pri »Domoljubu« ali je po katekizmu katoličanu dovoljeno trositi na tako hudobne načine laži in obrekovanja? Tudi od vseh treh slovenskih škofov bi rad ta odgovor! Potem pa še enega!?

Po celem svetu je navada, da se vsakega človeka smatra in upošteva za to, za kar se sam izjavi. N. pr. v pogledu narodnosti. V Beogradu poznam med drugim dva časnikarja: Švagerja in Hribovscheka. Prvi ima nemško ime, ga piše slovensko in je Slovenec, je tako vzgojen in sam se čuti Slovenca in se tako izjavlja. Drugi pa ima slovensko ime,

piše pa ga nemško, je nemško vzgojen, se čuti Nemca in na vprašanje priznava se Nemcem. Kdor bi hotel tukaj po svoje tolmačiti narodno pripadnost, bi težko grešil, zato so povsod merodajne izjave prizadetih. Še bolj kot pri narodnosti pa je to pri veroizpovedi. Tu pa sploh ni nobenega drugega dokaza nego lastno priznanje. Kdor pravi, jaz sem katolik, se mu mora to tudi verjeti in zlasti ni katoliška duhovščina poklicana prihajati z dvomi, ker mora biti naravnost vesela, da čuje take izjave v javnosti in celo od javnih delavcev. Še grše je, če se kdo trudi, da bi take izjave omalovaževal, sramotil, jih skušal postaviti na laž. Če pa to dela katoliški duhovnik, je to stokrat hujše. Vzemimo za vzgled še sv. spoved! Kaj je tu drugega nego lastno priznanje? Bilo glede grehov, bilo v pogledu kesanja! Še nihče ni nosil v spovednico ne dokumentov o številu grehov in ni vodil priči, da se resnično kesa in vendar milijoni in milijoni prejemljejo ta sv. zakrament. Samo z nami se hoče drugače postopati. Vedno izjavljam, da smo katoličani, da hočemo to ostati, da imamo v strankinem programu kot dolžnost obrambo vere, če bo kje napadena, imamo praktične dokaze, da smo tudi to storili 19. junija, kakor pišem v začetku tega članka. Na vse to pa prihaja časopisje Slovenske ljudske stranke in se trudi dokazati, da vse to ni res, kar priznavamo in izjavljam.

Ali je to v interesu in duhu vere? Ali je to v interesu in duhu cerkve? Jaz mislim, da ni in zato naj mi odgovore gospodje pod kakšnim podpisom, da bomo vsaj vedeli kdo jemlje ta greh na sebe.

Če pa mislijo pri »Domoljubu«, da je izkoriščanje vere kakšen njihov monopol, pa se kruto motijo.

Krvavi Korošec sovražnik cerkve.

Ta velepomemben članek je bil priobčen v »Narodnem Valu« z dne 17. avgusta. Izročam ga vsej poštteni slovenski javnosti, zlasti pa vsem poštenim slovenskim duhovnikom v premislek. Prepričan sem, da bodo resno presodili trpke, ali upravičene besede hrvatskega katoliškega župnika in z jasnim nastopom nevarnost, ki preti katoliški cerkvi z moralnim razsulum Slovenske ljudske stranke, odvrnili.

Ivan Pucelj.

Zadržanje dr. Korošca po umoru hrvaških poslancev v beograjskem parlamentu, a še posebno po smrti hrvaškega voditelja Štefana Radiča, pomeni strašen dogodek ne samo v naši javnosti, temveč v celem kulturnem svetu. Široki sloji naroda začudeno gledajo delovanje te slovenske katoliške stranke, kako točno soglaša z ubijalcem ne samo v krvavem zločinu in njegovi predigri, ampak ga v svojem časopisu krčevito brani, zvaljujoč krivdo za uboj na nedolžne in goloroke žrtve. Taka laž, licemerstvo, zloba in pokvarjenost kaže, kakšna je duša in srce onih duhovnikov, ki na škodo katoliške cerkve sledijo dr. Korošču. Taka politika, ki je očita zarota proti katoliškemu hrvaškemu in slovenskemu narodu, se ne tiče mene, niti nobenega poštenega duhovnika pri nas, ali o njej moramo voditi račun v naši javnosti.

Kakor se je SLS zarotila s krvavimi nasilniki na življenje in smrt proti katoličanom Hrvatske in Slovenije, tako neizogibno bodo sledile iz takega vladanja in delovanja težke persekucije za katoliško cerkev in njen obstanek v prav dogledni bodočnosti. Obnašanje katoliške stranke v časih tako strahovitega zgodovinskega preobrata, v vprašanju tako velike ideje, moralne in socialne važnosti kakor je ubojstvo, je po mojem globo-

kem prepričanju večji dogodek s katoliškega gledišča, morda usodnejši za cerkvene prilike, kakor odvrtni čin Puniše Račiča in njegove sredine, za razvoj dogodkov v narodnem in političnem oziru.

Kri narodnih poslancev se še ni ohladila, odjek smrtonosnih strelcev se še ni izgubil, a val narodnega ogorčenja še ni planil na dan, zato še ni prekasno, da se spametujejo oni, kateri krmarijo z resnično nezahvalno zgodovinsko vlogo, da kot katoliška in duhovniška politična organizacija, do konca položijo vse korenine pravemu katolicizmu v naših krajih. S takimi metodami, kakor se je borila Koroščeva stranka skozi 10 let, je gotovo polovica uspeha tu, ker če ne bi bilo na Hrvatskem Štefana Radiča, bi bil na vseh linijah potolčen ugled katoliške cerkve in bilo bi popolnoma nerazumljivo, če ne bi bilo sedaj konec te črne zgodovinske vloge SLS in njene filijalke pri nas. (Barić izdajalec-minister.)

Če se odigrava taka drama pred očmi vsega pritiskanega in uničenega katoliškega naroda, v kateri se katoliški duhovnik ne samo kot strankin šef, ampak kot odgovorni policijski minister zaroti z največjimi zatiralci svobode, vere, cerkve in samega narodnega obstanka, tedaj se približuje 12. ura katoliški cerkvi. Vsi podleži sveta ne bi mogli tako temeljito poraziti in prirediti take neizbrisne zgodovinske sramote katoliške cerkvi, kakor je to storila stranka dr. Korošca v teh usodopolnih časih. Samo delo s krvavimi predigrami, njega zagovarjanje, zvrčanje krivde na one, ki so svojo nedolžnost dokazali z izgubo življenja, pa ne samo nedolžnost, ampak so s pravim junaštvom padli v obrambo narodne svobode in v izvrševanju svoje poslanske dolžnosti pod zarotniškim terorjem, vse to jasno prikazuje ne samo kr-

vave namere s strani dr. Korošca in njegove stranke, ampak zaroto proti katoliškim poslancem in dosledno proti katoliškemu hrvaškemu in slovenskemu narodu.

Veter bo odnesel današnje vodje takega katolicizma, ali sramoten čin se bo vknjižil na račun katoliške cerkve, katera do sedaj po svojih oblastih in zakonitih predstavnikih ni pozvala dr. Korošca na odgovornost in obračun. Zgodovinska črna vloga dr. Korošca je dovršena z 20. julijem, njegovo daljnje delo in obstanek na politični pozornici nosi v sebi vse znake moralnega in verskega razsula: pretečo katastrofo za katoliško cerkev v do glednem času v naših krajih.

Moje mišljenje je, da vsak katolik, posebno vsak duhovnik, ki ne želi biti soodgovoren za tako strahovite dogodke in za zlo usodo katoliške cerkve na Hrvaškem, poda izjavo, v kateri se odreka takih metod v rešavanju narodnih vprašanj pri nas in pretrga vsake odnošaje s stranko in ljudmi, ki pod

katerokoli krinko branijo v svojem časopisju zločinski čin v beograjski skupščini, zvaljujoč krivdo na žrtve mesto na morilce, s katerimi so delili slast in oblast, ampak so se celo po tem dejanju z njihovim zagovarjanjem z njimi poistovetili.

Nad katoliško cerkvijo je krvavi meč v krutem gladijatorskem zamahu, a katoliški politični vodje v neronski pozi in z neronskimi gestami vodijo ta meč, zato je opasnost za katoliško cerkev tem večja, ker se vse dela brez najmanjše odgovornosti — kakor da imamo višje cerkvene oblasti za to, da bodo priče tega odvratnega in kužnega zločina, če bodo ostale samo pasivni opazovalci.

Dosti je bilo brutalne in farizejske podlosti, katera je vse katoliško življenje potlačila in njegovo vrednost izenačila z Glavnjačo, kundakom in revolverskimi streli nekoga Puniše Račica...

Janko Rapljenović,
župnik.

Le tako naprej!

Vlada pred Italijani na kolenih. — Težke posledice nettunske pogodbe. — Slabo finančno stanje. — Davčni vijak.

Pretekli teden je sedanja Koroščeva vlada sprejela v okrnjenem parlamentu takozvane nettunske konvencije. Danes vemo, da ni nihče na vlado pritiskal, naj to pogodbo sprejme, niti Italija sama ne, a vlada jih je vendar odobrila na našo veliko škodo.

Prve posledice te pogodbe so se že pokazale v Dalmaciji. Tam obstoječe velike fabrike cementa, ki jih imajo v svojih rokah Italijani, ki so pa doslej, dokler pogodba ni bila podpisana, morali zaposliti po obstoječih postavah naše delavce. Podpis na pogodbi pa se še ni posušil, ko je glavno ravnateljstvo teh cementarn v Trstu že izdalo povelje, da se morajo vsi naši delavci odpustiti in seveda nadomestiti z italijanskimi! Če bi bilo pri tem obstalo, bi bilo skoro 1000 naših ljudi prišlo ob kruh in zaslužek. Toda delavci so stopili v štrajk in proti Lahom se je dvignila cela Dalmacija. To je laške direktorje vendarle zadržalo, da so svoj prvi sklep preklicali — a za kako dolgo? Kar niso mogli gospodje narediti naenkrat, to bodo gotovo dosegli polagoma...

Ni dvoma, da se bodo take posledice pogodbe z Lahi pojavile tudi pri nas. Ne bo dolgo trajalo, ko bodo začeli laški delavci preplavljati tudi naše kraje. Naši obmejni gozdovi so že tako skoro vsi v laških rokah (ali v posesti ali pa v najemu) in tam bodo Lahi že vsled pritiska svoje vlade, pa tudi zaradi nižjih plač zaposlovali v prvi vrsti svoje laške delavce. Naši ljudje pa bodo morali s trebihom za kruhom. Ali bo vlada zanje skrbela?

To je prvi plod dr. Koroščeve vlade za slovenske delavce.

Še večjo dobroto pa smo doživeli Slovenci od strani dr. Koroščeve vlade z novim navijanjem davčnega vijaka v Sloveniji. Finančni minister je namreč ukazal vsem davčnim uradom v Sloveniji, da morajo brez odloga izterjati vse davčne zaostanke v Sloveniji, o uspehu pa morajo davčni uradniki poročati vsakih 10 dni v Beograd brzojavno ali pa celo telefonično!

Klerikalci pravijo, da je ta ukaz nekaj že navadnega, za kar vlada ne nosi odgovornosti. To je lep izgovor! Finančni minister je vendar član vlade, vlade dr. Korošca, in samo vlada je odgovorna za take ukrepe! Ali so mar davkoplačevalci? Vlada je preko svojega finančnega ministra izdala ta ukaz, to stoji, in slovenski davkoplačevalci bodo plačevali.

Mi smo že nešteto krat povedali in dokazali, da plačuje Slovenija mnogo več davka kakor pa štirikrat večja Srbija, Nič pa nismo

slišali, da bi bil izdal finančni minister sličen ukaz tudi na Srbijo. In vkljub temu, da je izmzgana Slovenija že lansko leto plačala celih 8 milijonov dinarjev več davka kot leto prej, prihaja že zopet »ferman« iz Beograda, naj se Slovenija še bolj pritisne! Tudi to je lep rezultat velike skrbi SLS za Slovenijo.

Lani se je hvalil dr. Korošec, da bodo interese Slovenije zastopali poleg klerikalcev tudi še klerikalni zavezniki radikalni. Sedaj vidimo, kako jih zastopajo! Vijak, vijak in zopet vijak — tako branijo slovenske gospodarske interese klerikalci.

„DEČVA“

Zene in dekleta! Poslužujte se naše narodne in poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgovcih nagelno dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovnski Matici in Dečjemu domu.

POLITIČNE VESTI

»Slovenčeva« doslednost.

V zadnji številki »Kmet. lista« sem napisal članek v spomin pokojnemu Stjepanu Radiću. V njem je tudi nekaj točk, ki so »Slovenca« močno zbudile. Čisto naravno! To je bil tudi moj namen. In hvaležen sem mu, v kolikor je na nje reagiral. Pogrešam pa, da ni reagiral na glavno in zaključno misel mojega članka: Tu bi imel priliko pokazati, v koliko se namerava in v koliko mu je vobče še mogoče poboljšati se. In vse mi tako izgleda, da gloda in vrti manjšo kost zato, da bi večjo prikril in se ji izognil. Od tod tudi smola v njegovi polemiki. Poskuša dokazati mojo nedoslednost, zato da bi svojo prikril. Kolikor je pri nas bilo nedoslednosti, ta je že v mojem članku lepo opisana in lojalno priznana. Iz te priznane nedoslednosti pa jasno izvira naša glavna doslednost, da je Slov. kmetška stranka dosledna v glavni svoji politiki: koristiti vselej in povsod Slovincem in pred vsem kmetškemu stanu, ki je steber in hrbtnica našega naroda. In za doseg tega svojega glavnega političnega cilja menja tudi svojo taktiko, pa čeprav gospodi pri »Slovincu« to nekoliko nedosledno izgleda. Pri klerikalcih pa vidimo tudi strašno nedoslednost — ne samo v nekrologih o pok. Radiću — nego, kar je stokrat hužše, v politiki, ki služi danes — mesto slovenskemu narodu — samo beograjskim cincarskim vlastodržcem. O tem vprašanju naj

sije na nočnem nebu in tako tvori celoto.

Slična celota se vidi pri 7 prednostih, katere ima

Schicht
Terpentini
Milo s svojimi prednostmi

bi se »Slovincu« razvezal jezik, ne pa da skuša bežati od glavne odgovornosti v prazno besedičenje s starimi citati izpred osmih let, kar je tudi za dobo kislih kumarc nekoliko preveč nevžitna čašnikarska hrana. Polemika, ki jo je v času borbe vodila SKS z HSS, je davno končana, poravnana in lojalno priznavana ter ni nikoli kalila poznejšega lojalnega — in kar je glavno — za narod koristnega sodelovanja. Tudi »Slovincu« sem pripravljen odpustiti vse dosedanje grehe, če se vsaj še ob dvajseti uri izpametuje, pa gre iz sedanje zmotne zveze z beograjskimi cincarci na našo edino pravilno stran, kjer so tudi vse koristi celega slovenskega naroda. Če pa bo še naprej vztrajal v zmoti, ga bo pa še večkrat doletela taka kazen, kot tokrat, da bo, dokazujoč mojo nedoslednost, citiral stavke samo sedanjih svojih sotrudnikov, pa nobenega mojega. Nobenega mojega celo iz tistih let ne, gospoda prečastita!

Ivan Pucelj.

»Domoljubove« propalice.

»Domoljuba« čitam jako redko; časih tudi po pol leta ne. Časih pa kdo poskrbi, da mi pride kašna številka v roke. Tako sem prečital tudi zadnji številki. Neprostovoljnemu humorju sem se nasmejal do viška, revšini duha namiloval in podlosti načudil. Notica, zaradi katere sta mi poslednji številki prišli v roke, glasi: »Ali bomo redili gada na svojih prsih? V članek pod imenovanim naslovom, nam je v nasprotstvu z rokopisom, ki ga hrani uredništvo, napravil tiskarski škrt v zadnjem »Domoljubu« iz puceljske »puceljevo« podlost. Naši čitatelji, ki znajo zmiselnost (!) čitati in vedo, da pišemo priimke z veliko začetnico, so itak doumeli, da ves članek nima niti najmanjšega osebnega značaja. — Pametnemu človeku ni treba drugega, nego lepo počasi in premišljeno prečitati in pretehtati vsako besedo. Lopov ima nalogo, da mi krade čast, da me blati in grdi in vrši to nalogo z naslodo in užitkom. V preveliki vnemi pa mu uide strast pred razum, ustrelji kozla in pogazi tiskovni zakon. Pa se uplaši, ne za svojo vest, ki je nima, nego za posledice, ki jih to povzroči, pa v svrhu zagovora, če ta preklicani Pucelj vendarle toži, napiše in načevljari gorjenjo notico. Samo v takem duševnem razpoloženju morejo nastajati taki duševni proizvodi! Popravljati mora po zakonu, mora iz strahu pred kaznijo, a ne more, da bi to v

očeh »Domoljubove« politike ne izgledalo kot zadoščenje pucju z veliko začetnico. In zavija oči, blebeče neumnosti, tako da bo na vse strani prav. In se prav nič ne sramuje svoje prave pravce »Domoljubove« podlosti? In ali res višja duhovščina ne čita »Domoljuba«? In ali res ni nobenega moža več med duhovniki, ki bi povzdignili svoj glas v obrambo morale, katekizma in krščanskega nauka? Ali mislijo ti pobesneli mladeniči, da jim je spricho ostarelosti prevrženega g. knezoškofa res prav vse dovoljeno? Odslej jih bomo pazljiveje nadzirali in že našli sredstva, da se to tudi izleči. **Ivan Pucelj.**

Predrznost vlade.

Dr. Korošec je poslal na Radičev pogreb v Zagreb tri vagone žandarjev. To se prav lepo ujema s sožalnico vlade, ki jo je poslala ob priliki smrti rodbini velikega pokojnika.

Tako je prav!

Vlada je ponudila predsedstvu HSS in KDK, da bi se izvršil pogreb Štefana Radića na državne stroške. Predsedstvo HSS in KDK je to predrzno ponudbo odločno zavrnilo. Tudi sožalne brzojavke, ki jih je poslala vlada, radikalni, klerikalni in demokratiški poslanski klub, so bile zavrnjene.

Sožalnice.

Ljubno. Tukajšnja krajevna organizacija SKS je takoj po sprejemu smrtnega poročila sklicala žalno sejo za Radićem. Kljub pozni večerni uri so se bližnji člani po trudapolnem dnevnem delu skoraj polnoštevilno udeležili. Predsednik tov. Anton Sem je otvoril sejo ob 9. uri zvečer, se zahvalil navzočim za obilno udeležbo, razložil pomen seje in podal besedo tajniku, tovarišu Podpečanu, kateri je orisal trnjevo življensko pot pokojnega Radića od rojstva do njegove za tlačeni kmetijski narod prerane smrti. Navzoči so tajnikov govor z velikim zanimanjem poslušali in stoje zaklicali: »Slava Radićevemu spominu.« Po enoglasnem sklepu se je takoj drugi dan poslala sledeča brzojavka na predsedstvo HSS v Zagreb: Iskreno sožalje izreka hrvatskemu narodu in Radićevi obitelji krajevna organizacija SKS, Ljubljana. Na tej žalni seji se je tudi enoglasno sklenilo, pri vseh naprednih hišah do Radićevega pogreba žalne zastave razobesiti.

Kraj. org. SKS Sv. Gregor izreka najglobokejše sožalje HSS in družini nad izgubo kmetijskega voditelja Stjepana Radića. Slava velikemu učitelju in mučniku. — Fr. Lunder, preds., Iv. Grebenc, tajnik.

Kraj. org. SKS Turjak se klanja velikemu duhu kmetijskega mučenika St. Radića in izreka globoko sožalje hrvatskemu narodu nad izgubo njegovega nenadomestljivega voditelja.

Kraj. org. SKS Kovača vas pri Starem trgu je imela dne 13. t. m. sestanek, na katerem se je sklenilo odposlati sožalno brzojavko vodstvu HSS za umrlega kmetijskega voditelja in naročiti zvonjenje v Predgradu. Žalostno so zapeli zvonovi pri cerkvi Sv. Antona. Vendar to ni bilo vseh nekaterim našim brezverskim klerikalcem in kmečkim odpadnikom. — Peter Šterk, predsednik.

Krajevna organizacija SKS pri Sv. Andražu v Halozah je dostojno in svečano proslavila žalne in tužne dneve izročitve posmrtnih ostankov mučenika HSS Štefana Radića materi jugoslovanski zemlji. Razen zvonjenja pri farni cerkvi sv. Andraža in podružnici se je poskrbelo za izobešenje črnih zastav, zlasti na dan pogreba v nedeljo dne 12. t. m. Žalna sv. maša zadušnica se je čitala v farni cerkvi v soboto, dne 18. avgusta 1928. Slava Tebi, veliki Radić, mučenik in apostol kmečkega pokreta! — Tajnik E. Stoklas,

Ježica. V nedeljo ob 9. uri se je brala sv. maša za pokojnim hrvaškim voditeljem in predsednikom KDK g. Štefanom Radićem, s katerim smo tudi Slovenci izgubili neprecenljivo in nenadomestljivo moč. Zastopnikom KDK pa kličemo: Le tako naprej do končne zmage! Korošček velesrbski režim mora propasti.

Krajevna organizacija SKS v Tomišlju je poslala predsedstvu HSS naslednjo brzojavko: Ob prihodu tužne vesti o nasilni smrti velikega apostola kmetijskih idej Vam izrekamo iskreno sožalje.

Žalna seja okrajnega odbora SKS v Kamniku. V nedeljo se je okrajni odbor v Kamniku zbral polnoštevilno k žalni seji. Predsednik Kristan se je v zbranih besedah spominjal velikega kmetijskega voditelja Štefana Radića in dekana Koblerja. Obl. poslanec Janko Bukovec je v širšem govoru podal životopis pokojnika, njegovo delovanje in razložil ideologijo kmetijskega pokreta, ki je združena s slavnim imenom pokojnika. Po njegovem govoru so vsi navzoči ganjeni zaklicali pokojnikoma: Slava! Slava! Slava! nakar je bila seja zaključena.

Krajevna organizacija SKS v Beričevem je imela dne 12. avgusta 28. žalno sejo za umrlim voditeljem kmetijskega pokreta g. Štefanom Radićem in za pokojnim članom načelstva g. dekanom Koblarjem. Navzoči so v znak žalosti stoje zaklicali blagopokojnikoma trikratni Slava. Nadalje odobravajo naši kmetje taktiko KDK in zahtevajo, da začeto delo nadaljujejo do končne zmage pravice in poštenja, da bo tudi naš rod na svoji zemlji svoj gospod.

Jarenina. Naši zavedni Jareninčani so zbrali lepo vsoto denarja, da se je brala sv. maša zadušnica v pondeljek, dne 14. avgusta za pokojnega Štefana Radića, ostalo vsoto pa so podelili revnim učencem v Jarenini.

IZ STRANKE

Kmečki praznik

na Bledu

dne 8. sept. 1928.

Kakor vsako leto od ustanovitve naše stranke naprej, tako se bo tudi letos vršil dne 8. septembra Kmetijski praznik na Bledu. Letošnji praznik bo toliko pomembnejši, ker sodeluje celokupna Kmetijsko - demokratiška koalicija. To veliko kmetijsko slavlje se bo vršilo letos zopet v prostrani Zaki.

Dnevni red kmetijskega praznika:

1. Ob 1. uri povorka prekrasnih gorenjskih narodnih noš in skupin iz kmetijskega življenja na okrašenih vozovih v Zako.
2. Ob 2. uri slavnostno zborovanje v Zaki, na katerem bodo govorili voditelji KDK.
3. Ob 3. uri pop. velika konjska dirka.
4. Ob 5. uri pop. pričetek ljudske veselice z najraznovrstnejšim sporedom. Sodelovalo bo več godb.

S praznikom bo združena tudi razstava sira »Osrednje bohinjske sirarske zadruge«.

Seja pripravljalnega odbora KDK za radovljjski okraj se vrši v nedeljo, dne 26. avgusta ob 3. uri pop. pri Lovcu na Bledu. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

ZBOROVANJA KDK NA ŠTAJERSKEM.

V nedeljo dne 26. avgusta se vrši zborovanje v Slovenski Bistrici ob 10. uri dopoldne v dvorani hotela Beograd.

Isti dan ob 1 uri popoldne se vrši zborovanje v Konjicah v dvorani Narodnega doma.

Na obeh zborovanjih poročata poslanca Ivani Pucelj in dr. Albert Kramer.

Okrajna organizacija SKS za ptujski okraj pozivlja vse krajevne organizacije in zaupnike SKS v ptujskem okraju, da po možnosti in v vseh krajih, v kolikor se to že ni izvršilo, poskrbe za čitanje žalne sv. maše zadušnice za velikega Štefana Radića, kateri je kakor za brate Hrvate, tako za nas teptane Slovence in sploh za celokupni jugoslovanski kmečkolavski narod po apostolsko trpel in dal po mučeniško svojo srčno kri za našo boljšo bodočnost in svobodo.

Okrajna organizacija SKS za ptujski okraj obvešča vse krajevne organizacije, zaupnike, somišljenike SKS in prijatelje Radićevega kmečkega pokreta v ptujskem okraju, da se je tajništvo okrajne organizacije na seji dne 29. pr. m. poverilo tovarišu Emeranu Stoklasu, ekonomu pri Sv. Andražu v Halozah. Zategadelj je vse dopise in vloge odslej naslavljalati na imenovanega.

Tajnik E. Stoklas.

Dobrepolje. Tukajšnja krajevna organizacija je imela danes svoj sestanek v gostilni pri Štihu. Poročal je naš tovariš Pucelj. Udeležba je bila velika. Prišlo je tudi nekaj klerikalcev, ki so pazljivo poslušali njegovo točno in z dokazi podprto poročilo, ko jim je predložil, kako strašno odgovornost nosijo klerikalci vsled umora naših voditeljev St. Radića in tovarišev. Žalibog morajo biti ti ljudje tako za luno, da ne smejo čitati drugega kot »Domoljuba«, da bi se jim kaj ne zasvitilo. Nas tovariše pa je poročilo tov. Pucelja poživilo in združilo še v močnejšo falango, ker strašni dnevi za nami kriče na ves glas, da ako lopovi ubijajo naše voditelje, duha nam ne bodo ubili nikdar. Na koncu sestanka je bilo soglasno sklenjeno, da se pošlje tajništvu Slov. kmetijske stranke izraz našega sožalja na prebridki izgubi našega genija Stjepana Radića, katere-mu kličemo: Slava!

Vodstvo Hrvaške kmečke stranke.

Mnogo je bilo ljudi, ki so že za časa boleznij pokojnega Stjepana Radića z veliko skrbjo in pa tudi iz radovednosti razmotrivali vprašanje: Kdo bo vodil Hrvaško kmečko stranko in pa celokupni kmečki pokret v naši državi, če bi Stjepana Radića zadela nesreča? Ali bo ostalo vse pri starem — ali pa se bo kaj izpremenilo?

Da ne bo nobene nejasnosti med ljudmi, povemo to-le:

Hrvaška kmečka stranka obstoji dalje kakor prej, in njen voditelj in predsednik je še vedno Stjepan Radić. Stvar je taka, kakor je bila takrat, če je Radić kam odpotoval ali pa če je bil zaprt: Njegov stol je prazen, posle pa vodi odbor s podpredsednikom dr. Mačkom na čelu. V vodstvu stranke ni torej po Radićevi smrti nobene izpremembe kot ta, da Radića ni.

Hrvaška stranka pa ima lepo število poslancev. Ti tvorijo v parlamentu svoj klub (svoje združenje). Ta parlamentarni klub pa je na mesto Stjepana Radića izvolil za svojega predsednika dr. Mačka.

Dr. Maček, eden najstarejših sodelavcev pok. Stjepana Radića, je torej izvoljeni predsednik parlamentarnega kluba HSS, ni pa predsednik stranke, ker je to, kakor rečeno, še vedno Stjepan Radić!

Razmere v parlamentu pa so v teku časa rodile posebno zvezo med Hrvaško kmečko stranko in med samostojnimi demokrati (SDS), ki jih vodi Pribežević. Ta parlamentarna zveza se imenuje »Kmečko-demokratiška koalicija« (zveza). Ta zveza pa ne pomeni spojitve obeh strank v eno samo stranko, ampak sta obe stranki še danes tako samostojni in neodvisni druga od druge kakor prej. Kmečko-demokratiška koalicija to-

rej ni nobena nova enotna stranka, ampak to sta še vedno dve stranki (HSS in SDS), ki pa imata v parlamentu za parlamentarno borbo skupen »poslovni odbor«. In ker sta to še vedno dve, druga od druge popolnoma neodvisni stranki, zato ima tudi »Kmečko-demokratska koalicija (KDK) dva predsednika, ki se menjata v predsedovanju pri sejah: en predsednik je dr. Maček kot predsednik Hrvaške kmečke stranke, drugi pa je Svetozar Pribičević kot predsednik samostojnih demokratov (SDS).

Takšno je razmerje med SKS in SDS tudi v Sloveniji.

Radičevi shodi.

To je bilo takrat, ko je bil Radič še zaničevan, preganjan in zasmehovan, ko je nad njim, pred njim in za njim vedno hodil orožnik in mu je noč in dan grozil zapor. Takrat se je moral Radič skrivati, kakor so se tudi veliki proroki včasih »skrili«, ni pa nikdar nehal s svojim delom med narodom.

Zbrali smo se v priprosti sobi še nedograjene kmečke hiše v zagrebški okolici. Pohištva v sobi ni bilo. Malo mizo in nekaj stolov si je kmet izposodil pri sosedih, za »visoke« goste.

Počasi so se začeli zbirati kmetje. Povedali so jim od hiše do hiše, da pride danes Radič med nje. Ti so povedali prvim, ti zopet drugim in tako naprej, in počasi se je zbralo kakih 100 ljudi, mož in fantov, žena, deklet in otrok. Prišli so tudi pevci in tamburaši. V prijaznih pogovorih smo čakali, da pride.

»Že gre!« — se je nekdo oglasil. Ljudje so vstali in se zbrali v hiši. Par minut še in vstopil je Radič, preprost kakor vedno, pod pazduho pa je nesel s seboj velik šop svojega časopisa »Dom«. Spremljal ga je takrat dopisnik velikega angleškega lista »Times« g. Lumby, ki se je hotel prepričati na lastne oči, ali je Radič res tak »prevrten element« in »veleizdajnik«, kakor se je takrat od Beograda do Ljubljane razlegalo po vsem svetu.

Prvi, ki so smeli k Radiču, so bili otroci! Nehote so človeku prišle na misel besede: »Pustite male k meni!« Za vsakega malčka je imel prijazno besedo. Tisti otročiči, ki so že znali brati, so dobili vsak po eno številko »Doma«, da ga preberejo doma tudi onim, ki niso znali brati. Tudi pevci in tamburaši so dobili vsak svoj »Dom« zastoj, ostali so morali plačati, a sile ni bilo, samo kdor je hotel.

Potem so pevci zapeli »Lepa naša domovina«. Po petju pa je začel govoriti Stjepan.

Govoril je mirno, tiho. Povedal je najprej, kaj se godi po svetu. Samo par stavkov in dovolj je bilo. Potem je povedal, kaj je novega v Beogradu in v Zagrebu. V kratkih stavkih je opisal trenutni politični položaj, brez vpitja, brez hujskanja. Radič ni agitiral, ni hujskal, ampak je učil... Učil pa je ljudi s tako prirodno besedo, da ga je vsak takoj razumel, za kaj gre in kaj vse kuje in kuha »pokvarjena gospoda«. Živi in preprosti besedi kmečkega učitelja Radiča nobena še tako izumetničena »gosposka« laž in demagogija ni mogla do živga, ker je narod čutil, da mož ne laže! Zato tudi vse časopisje proti Radiču ni moglo opraviti nič, ker so ljudje čutili v svojih sreih še bolj kakor so to mogli doumeti s svojim razumom, da se Radiču ne gre ne za denar, ne za mandate itd., ampak samo za pravičen boj za pravico zatiranega kmeta. V tem je bila Radičeva moč. On se je boril za svojo idejo, brez ozira na kakšne koristi za njegovo osebo ali stranko. Tako se bori proroki.

Samo dobrih deset minut je trajal Radičev govor ali bolje rečeno pouk, na kar je zaprosil tamburaše, naj zasvirajo. Ko so opravili tudi tamburaši, so se ljudje zbrali pred

TEDENSKI KOLEDAR.

26. avg., nedelja: Cefirin.
27. avg., ponedeljek: Jožef.
28. avg., torek: Avguštin.
29. avg., sredo: Obgl. J. K.
30. avg., četrtek: Rozalija.
31. avg., petek: Rajko.
1. sept., sobota: Egidij.

SEJMI.

26. avgusta: Vel. Gaber, Ljubno, Rajhenburg, Breg pri Ptiju.
27. avgusta: Sv. Vid na Blokah, Sv. Jernej.
28. avgusta: Novo mesto, Moravče, Struge, Sv. Trojica v S. g.
29. avgusta: Dobrova, Zagorje, Muta, Poljčane, Zalec, Sv. Filip, Dol. Lendava.
30. avgusta: Velika Loka, Hajdina.
31. avgusta: Videm - Dobropolje, Konjice.
1. sept.: Krško, Radeče, Skaručna, Višnja gora, Sodražica, Guštanj, Zigarski vrh, Planina na Stajerskem.

VALUTE.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13:56
1 madjarski pengő	9:90
1 švicarski frank	10:95
1 avstrijski šilling	8:—
1 angleški funt	276:25
1 ameriški dolar	56:93
1 francoski frank	2:22
1 češkoslov. krono	1:68
1 italijansko liro	2:98

Zalec v Savinjski dolini. Obiranje hmelja se je že pričelo in je blago glede barve in kakovosti prvovrstno ter glede oblike precej egalno. Obiranje daje manjšo množino, nego se je cenilo. Več inozemskih nakupovalcev je že došlo v Zalec. — Društveno vodstvo.

Osebnost. Dr. Rudolf Dobovišek je otvoril svojo odvetniško pisarno v Krškem hišna števil. 104 v prostorih nekdanje dr. Kandaretove pisarne.

hišo. Radič sam je stopil med nje in kakor bi trenil, so že plesali »kolo«. Tudi Radič je stopil v vrsto, kar je okorajšilo tudi Angleža, da se je še on spustil za nekaj minut v »tancovanje« — in končano je bilo!

Ne, še ne! Končano je bilo za nas, za kmete pa še zdavnaj ne. Ti so se razšli domov, a vsak kmet je imel zopet doma svoj »shod«.

Na te »shode« so prišli sosede, da slišijo, kaj je povedal Radič. Eden in drugi pa je šel zopet v sosednjo vas in tako je šlo naprej po celi deželi, od vasi do vasi, od ust do ust!

Jasno, da proti taki sili nobena »obznan« ni ne pomagala. In tudi res ni pomagala.

Anglež pa je zelo zmajeval z glavo, ko mu je v Zagrebu »pokvarjena gospoda« zopet začela peti pesem o »prevratnosti« in o »veleizdajništvu« Stjepana Radiča, ker je videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa, kako Radič kmete uči in kako je ta kmečki narod v resnici miren, prosvitljen in kulturen, čeprav ne pozna vseh oslarij moderne »civilizacije«.

Skrivnost Radičevega uspeha pa se glasi: Imej idejo in bodi njen neustrašen prorok!

„Vsi me imajo radi“

pravi razumna Mica. „Moški so pazljivi in mi prinašajo darove, toda eden me je ugodno iznenadil, ker praktično misli: Prinesel mi je RADION!“

Varuje perilo!

Sadjarji, vrtnarji, vinogradniki! Sredstva za pokončevanje škodljivcev dobite pri tvrdki CHEMOTECNA, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skabernè). Zadrževajte navodilo o uporabi!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1.

Obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%. Stanje vlog Din 20.000.000.—.

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vrednost vlog.

Štefan Radić kot dober katoličan.

Vsi se še dobro spominjamo, kako je naš samo po imenu katoliško časopisje bruhalo sovražstvo proti naši stranki in zlasti proti Stjepanu Radiću, ces da je protikatoliški in protiverski. To nesramno trditve so dan za dnem ponavljali in jo še ponavljajo, da zakrije svoje protikatoliško delovanje svojih voditeljev.

Stjepan Radić je bil vodja hrvatskega katoliškega naroda, ki je stal na braniku katoliške cerkve, na eni strani proti pravoslavlju, na drugi proti muslimanstvu. Nočemo žaliti čustev naših bratov, ki so pravoslavne vere, toda kakor pri nas nevredna gospoda izrablja vero, da vzdržuje ljubljansko kliko, tako je vzela pravoslavno cerkev v zakup brezverska, frimasonska, židovska cincarija, s katero sedi skupaj v prijateljskem objemu Korošec, na sramoto slovenskega naroda in na škodo katoliške cerkve. Ta gospoda beograjska sramoti po svojih časopisih ob vednosti Korošca katoliško cerkev in pravoslavje jim služi kot pretveza, da se bore proti katoliškim Hrvatim. Najhujše se to očituje v Bosni, kjer so katoličani in pravoslavni pomešani in to dobro vedo oni slovenski duhovniki, ki so služili v Bosni. Tam se gode katoliškim Hrvatim vnebovpijoče krivice. Šele ko je bil Radić minister prosvete, je mogel te krivice malo ublažiti, kar potrjuje sam sarajevski nadškof dr. Šarić, ko je bil med narodom, ki ga je navdušeno pozdravljali: »Na lepe hrvatske in katoliške pozdrave radićevskih predstavnikov v Posavini sem se pristrčno zahvaljeval in pohvalno se spominjam, kako je Radić kot minister prosvete mnogo koristil ka-

toliški cerkvi v Bosni in kako je neki dan izjavil svojo udanost in vernost sv. očetu. Jaz sem posvetil vse svoje škofovsko delo rešitvi in ljubezni in se nikoli ne biam povedati vsakemu resnico in propovedovati povsod krščansko ljubezen. Naj nam pomaga dobi Bog v teh težkih dnevih.« Takih besedi bi si želeli v teh za Slovence sramotnih dneh od naših duhovnih pastirjev, mesto takih pa slišimo samo sovražstvo in napade na že mrtvega Radića. Ko so bile vzete šole č. sestram uršulinkam v Ljubljani in Škofji Loki, je na intervencijo Pucelja Radić zopet dal nazaj njihove pravice. In končno, kdor je bil v Zagrebu na pogrebu, je mogel videti brezštevne hrvatske zastave z geslom, ki ga je postavil Radić: »Vera v Boga in kmečka sloga«. Na mnogih zastavah je tudi slika Matere Božje ali kakega svetnika. In njegova takorekoč politična oporoka: »Ves udan Bogu, narodu pomagati hočem in moram« kaže vso plemenitost in vernost pokojnika. Kako je bilo življenje pokojnika vdano v Boga, tako je tudi umrl v navzočnosti katoliškega duhovnika, dejan v poslednje sv. olje. Pri njegovem pogrebu pa je sodelovala najvišja katoliška duhovščina z nadškofom dr. Bauerjem na čelu. Starček se ni ustrašil velikih naporov, ko je moral od 9. in pol do 6. ure zvečer, to je celih 8 in pol ure biti v težki obleki na žgočem zagrebškem solncu, zakaj vedel je, da spremlja k zadnjemu pošitku od trnjevega življenjskega pota utrujenega največjega Hrvata, očeta vseh kmetov in dobrega katoličana Stjepana Radića.

Slava mu!

morilec ter tista dva gospoda, ki sta bila tik ob njegovi levi strani, bi ga bili lahko obkolili — da je bilo dobre volje ter bi bili preprečili večje zlo. Saj na lastne prijatelje Puniša gotovo ne bi bil streljal. Doživel sem že mnogo razburjenja, ali nikdar še take nesreče, ker so odločni ljudje o pravem času vedno preprečili večje nesreče.

Radić mi se ni zdel razburjen — vsaj tako ne, da ne bi vedel kaj dela. Saj so bili vsi streli dobro ciljani in vsmerjeni v prvo klop, kjer je sedelo vodstvo KDK. Če bi bil Radić razburjen, potem bi bil marsikateri metek pokosil žrtve v drugi, tretji, zadnji klopi, padale so pa žrtve le iz prve klopi.

Radić je segal v žep že tedaj, ko je govoril dovolj mirno že iz prve klopi, ali razumel nisem zakaj to dela — pozneje, ko je šel na govorniško tribuno in ko je začel streljati iz največje bližine na svoje nasproti njemu sedeče politične nasprotnike — potem sem pa seveda takoj vse to razumel. Če bi bil streljal iz klopi, bi bil lahko zadel lastne politične pristaše in bi ga bili lahko poslanci iz opozicije obkolili.

Po izvršenem činu je Radić mirno zapustil govorniško tribuno ter odšel skozi vrata iz katerih so prihajali popred ministri.

»Na galeriji sem slišal samo en vsklik: »Živijo Radić«.

Toliko kot očividec.

Ivo Sanein.

Kako je morilec ubil Št. Radića?

(Popis očividca.)

V sredo zjutraj 20. junija sem prispel z brzovlakom iz Ljubljane oziroma Sarajeva v Beograd. Par dni nisem čital časopisov ter nisem vedel kakšna je politična situacija v Beogradu. Prispel sem radi raznih intervencij gospodarske narave v nadi, da so končali razgovori med vladino večino in opozicijo z uspehom ter da bo začel parlament dogovorno z rednim delom. Pod tem vtisom sem stopil v parlament, da poiščem tov. Pucelja kot pomočnika pri raznih intervencijah. Tov. Pucelj mi je sporočil, da ne more začasno zapustiti skupščine, radi česar sem naprosil gosp. poslanca Šveгла, da mi poskrbi vstopnico na galerijo. Vstopil sem ter tam našel oblastnega poslanca Petovarja, ki se je mudil v Beogradu kot član odbora za poljedelski kredit.

Čim sem sedel v prve klopi na galeriji, je otvoril predsednik skupščine sejo. Javlja se takoj iz vrst, kjer sede radikali, dobro rejeni gospod (Puniša Radić) za besedo, katere mu pa predsednik ne da, z motivacijo, da je debata že zaključena. Debeli gospod sede — ali gospod predsednik ga opozori, da lahko govori za lično »objašnjenje«. Debeli gospod začne govoriti precej v ostrem tonu. Na njegovi strani je bilo nekoliko poslancev radikalov, v sredini pa koalicija precej močno zastopana. V prvi klopi sem opazil poslanca Pernarja, poleg njega enega poslanca v narodni obleki, poleg tega poslanca Stjepana Radića, dalje Pribičevića in na koncu klopi poslanca Pucelja. Med govorom gornjega poslanca (o katerem sem zvedel šele pozneje, da se imenuje Puniša Radić), ki pa ni izgledal čisto nič razburjen, so delali razne opazke le posl. Pernar in Pucelj, ki je celo udaril dvakrat s pestjo po klopi ter še nekateri poslanci iz sredine opozicije, poslanca Stj. Radić in Pribičević sta pa sedela mirno na svojih mestih. Kar naenkrat opazim Radića, da zapuša svoje mesto, govorec dalje in približajočega se govorniški tribuni, ki

se nahaja nasproti klopem opozicije. Spregovori nekoliko besedi s povzdignjenim glasom in potegne roko iz žepa, ki jo je vtaknil že med zapuščanjem prvotnega mesta in hoče naperiti revolver, ki je bil gotovo že poprej odpet. V tem trenutku skoči en starejši gospod, ki je sedel blizu njega na desni strani (baje gosp. minister Obradović) in ga prime za desno roko. Radić ga odbije in že poči prvi strel proti prvi klopi. Gospod Pernar se nagne — poči drugi strel — opazil nisem, kam je zadel — pri tretjem strelu vidim, kako se Radić nagne na desno stran v klopi. Medtem se dvigne en gospod (Basariček), ki je sedel pri mizi stenografov — skoči proti Radiću — in v tem trenutku pade že četrti strel. Gospod Basariček pade kot snop smrtno zadet — na pod. Gospod Pucelj, ki je bil na koncu klopi se dvigne in zapusti svoje mesto. In že pade peti strel, ki zadene gospoda Pavla Radića, ki je hotel baje v pomoč Stjepanu Radiću. Pasti je moral še en strel — ali kdo je mogel v tistem trenutku šteti strele?

Čim je padel prvi strel, je zapustil predsednik svoje mesto — da bi pa zaključil sejo, nisem slišal. Tudi ostali gospodje, ki so sedeli na ministrskih klopih okrog Radića oziroma nad njim, so zapustili svoja mesta. Čim je stopil Radić na govorniško tribuno, sta skočila dva gospoda poslanca na njegovo levo stran in sta stala ves čas streljanja v njegovi neposredni bližini. Kedô sta bila, ne vem. Ta dva gospoda bi bila lahko preprečila vsaj tretji — in nadaljnje strele, ali eden teh gospodov je tudi držal roko v žepu, in zdelo se mi je, da je bil pripravljen za vsak slučaj, da brani Punišo.

Ostal sem zadnji na galeriji, ki jo je začela policija takoj po drugem strelu izpraznjevati. Vse skupaj je napravilo na me vtis, kakor, da so ta ubojstva in umori dogovorjeni vsaj v ožjem krogu nekaterih poslancev. Radikalni poslanci, ki so sedeli ob desni strani

DOPISI

Iz Rogaške Slatine. Novica o smrti Štefana Radića je prišla do nas že 9. t. m. dopoldne. Globoko potrži vsled vesti, da leži na mrtvaškem odru naš veliki voditelj, smo takoj, ko smo razobesili črne zastave, šli v župnišče k Sv. Križu, kjer župnikuje g. Franc Korošec (sorodnik klerikalnega voditelja) in smo ga prosili, da bi pustil na dan pogreba zvoniti proti plačilu. G. župnik nas je zavrnil: »To ni bil naš farman!« Odvrnili smo mu, da ima Radić velike zasluge in da so celo tuji konzulati razobesili žalne zastave. »Za Slovence nič in za duhovne sploh nič ni napravil ta čas, ko je bil minister prosvete,« se je glasil župnikov odgovor. Mi pa vemo, da je rešil Radić Slovence univerzo, da je zopet podelil vsem slovenskim samostanskim šolam pravico javnosti itd. itd. Toda, kjer ni srečne kulture, kjer sploh ni krščanskega duha, tam človek zaman išče razumevanja za smrt moža, kakor je bil pokojni Radić ne samo kot minister, ampak predvsem kot dober katoličan in kot voditelj štirimilijonskega katoliškega naroda hrvatskega. G. župnik, bodite pozdravljeni! — Habitus.

Mala Nedelja. Velika tombola Društvenega doma se vrši na angeljsko nedeljo, 2. septembra ob 3. uri. Nad 300 lepih dobitkov: moško kolo, svinja, žepna ura, moške in ženske obleke itd. Razstava dobitkov. Tombolske karte po 3 dinarje si kupujte v predprodaji. Ne zamudite! Pridite vsi od blizu in daleč!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pri nas se je pod predsedstvom g. Hrašaveca Al. ustanovil odbor za postavitve spomenika v vojni padlim vojakom naše župnije. Z delnim pobiranjem prostovoljnih zneskov se je že pričelo. Imena vseh teh junakov — okrog 120 iz župnije — bodo ovekovečena na marmornatih ploščah spomenika. Tam pred šolo bomo postavili spomenik, da ga vidi vsak tujec, ki pride k nam, da vidi, kako častimo padle junake. Rokaj! Podprite delo odbora, ker: Kdor hitro dá, dvakrat dá!

O sreči more govoriti vsaka gospodinja, kateri se nudi prilika, da pere svoje perilo z RADION-om. Perilo se namreč namoči čez noč v vodi; drugi dan se za časa kuhanja kosi v pol ure opere v kuhajočem Radionu in bo belo kot sneg.

Št. Jernej. Najbolj spoznaš klerikalca v sili. Tako smo spoznali tudi mi pri sledečem slučaju. V nedeljo dne 29. julija je udarila strela v kozolec J. Jordana iz Dobrove ter je ogenj upepelil vsa gospodarska poslopja s senom in žitom. Prizadet je bil tudi Abram, ki mu je ob tej priliki pogorel kozolec. Gosp. Jordan je zvest pristaš SLS. Radoveden pa sem, kako so se mu kaj sedaj izkazali njegovi pristaši. Ko je pobiral milodare, krmo in žito, so se mu pa vredne izkazali najbolj največji kmetijci, ker ti ne poznajo v sili stranke in njihovih pristašev, pač pa pomagajo onemu, ki je bolj prizadet. Pri pobiranju se je to jasno videlo. Ko se je pobiralo pri »liberalcih«, so mu priskočili v polni meri na pomoč, dočim so klerikalci zmajevali z glavami in se izgovarjali, da smo vsi pogoreli radi suše in tudi niso nič dali razen dveh. Posebno se je pa odrezal neki bogatin, »klerikalec po poklicu«, ter dotičnika najprej pošteno ozmerjal, potem mu pa na pritisk lastnega sina pomolil pest krme, katere pa vendar dotičnik ni hotel vzeti, pač mu je povedal, da naj se ne dela iz Boga norca. Danes meni, jutri tebi. Največjo pomoč mu je nudila vas Ostrog, ki je z malo izjemo vsa SKS in ni odrekla pomoči ne Jordanu, ne Abram. Bog jim plačaj! Videli smo tudi, kolikoga pomona je motorna brizgalna, katera je prišla iz Št. Jerneja in ki je po kratki dobi lokalizirala ogenj, da se ni širil še na druga zraven stoječa lesena poslopja, akoravno je gosp. župnik s prižnice priporočal bezgovo brizgalno. No, seveda, njemu je že lahko, ker če mu pogori, mu občani, oziroma župljani naredijo novo, gotovo lepše in boljše od starega poslopja. Drugače je nam, ki si moramo v potu svojega obraza napraviti drugo. Ob tej priliki smo videli, kako nazadnjaški so v tem oziru Kostanjevičanje, kateri do danes nimajo skoraj nobene brizgalne. To pač ne dela časti klerikalnemu odboru, radi katerega gasilno društvo ne more priti do nove motorne brizgalne, ker jim ne da podpore za nabavo iste.

Mirna na Dolenjskem. Tudi pri nas se razmere naglo spreminjajo, klerikalcem prede trda. Kolikor je ljudi, ki si upajo sami napraviti sodbo čez položaj v naši državi, so vsi zapustili SLS, kako pa tudi ne, če se upošteva, da se ljudstvo v naši občini preživlja z prešičjo in govedorejo, a ravno tu se nas sedaj največ pritiska. Stranka, ki ima ministrskega predsednika, pa sklene tako pogodbo, da bomo Slovenci plačevali še enkrat toliko carine na prašiče kot do sedaj, to je čez 200 dinarjev na 100 kg, ta ne more imeti našega zaupanja in zato ji kroglic ne damo več. Le sem in tja se dobi kak nerazsodnej, ki še ni spregledal. Na Brezovici je en tak človek, ki je rekel, da je Korošec zato fejš fant, ker mu je dal koruze. Ali je ta človek pa premislil, da bi moral dobiti veliko več, če bi šlo vse po jednaki pravici? Srbijanska uzička oblast, ki ima 140.000 prebivalcev, je dobila za 5 milijonov dinarjev koruze, ljubljanska oblast pa, ki ima 400.000 prebivalcev in plača desetkrat toliko davka kot uzička, je dobila pa le za 1 milijon in pol dinarjev koruze. Mož je dobil torej veliko manj kakor mu je šlo, pa vseeno hvali SLS. Dokler se ne bo zavedal svojih pravic, tako dolgo jih tudi ne bo dobil. Pa tudi ta bo spregledal in bo popravil svoje mišljenje. Drugič vam bom sporočil, kako pri nas govore o onih, ki so zvezani v Beogradu s Srbijanci.

Z dežele. Klerikalci pošiljajo po deželi srečke za razne klerikalne orlovске domove. Pri pošiljanju čisto nič ne izbirajo in pošiljajo tudi našim pristašem. To je predrznost prve vrste. A še večja predrznost je, ko tirjajo razpošiljalci srečk od naših pristašev denar za srečke, katere so pometali v peč. In klerikalci prete celo z advokatom. Naj bodo naši pristaši pomirjeni in se jim ni treba takih pretenj prav nič bati. Da bo grdobija od njih še večja,

pa istočasno, ko našim pristašem-obrtnikom pošiljajo srečke, jim pretijo še z bojkotom. Torej samo denar je dober od SKS, gospodar naj bo pa klerikalna gospoda. Ne boš, Jaka!

Št. Janž pri Pristavi. Zahvaliti se moramo sedanjemu klero-radikalnemu režimu, da se je do galega klerikalca Boma Jandana na vseh krajih odira, na naše poštene voditelje strelja, korupcijo zagovarja, lumpe in tatove ščiti, razbojnike zagovarja. In kdo to dela? Nihče drugi, kakor katoliška slovenska ljudska stranka. Ljudje božji, ako imate oči, spreglejte, ako imate ušesa poslušajte. Ljudje se čudijo in strme, ali je to mogoče! Da, mogoče je in resnica je to. Katoliška slovenska ljudska stranka je v najtesnejšem objemu s pravoslavni morilci in ubija katoliške poslance. Padla sta oba Radića in dr. Basariček in dva sta ranjena. Ljudje poštenjaki, bežite od te smrdljive in v popolnem razsulu se nahajajoče SLS in podprite našo pošteno Slovensko kmetško stranko.

Sovodenj. Naša vas je podoba četverkotnika. V Sovodenj pritečejo tri vode in sicer iz Podjelovega brda, Laniš-Nova Oselice in Javorjevega. Ob zadnji strašni povodnji v letih 1926 in 1927 so ti potočki tudi napravili ob njih ležečim poljem in travnikom precej občutno škodo, posebno je drl potok Podosojščica. Vsi ti trije potoki pridejo skupaj ob gozdu g. Janeza Kržišnika in se imenujejo Sovodnjišča do Fužine, od tam naprej pa Sora, t. j. Poljanska Sora. Sovodenj je zavedna kmetška vas. V svoji sredi ima »Društvo kmetških fantov in deklet Rožmarin«, žandarmerijsko stanico, oddelek finančne kontrole, šolo, mlekarno g. M. Debelaka ter več trgovin in gostiln ter mnogo drugih obrtnikov in rokodelcev. Sovodenj šteje 33 števil. Je veliko pomanjkanje stanovanj. Organi finančne kontrole so nastanjeni po raznih hišah. Potreba bi bilo sezidati eno štiri- do petnadstropno palačo za tukajšnje obmejne činitelje, kateri so večinoma Slovenci. Iz Podjelovega brda vozi avto skozi Sovodenj vsak teden dvakrat, t. j. v ponedeljek in petek ob 5. uri zjutraj v Ljubljano, ob 7. uri zvečer pride nazaj v Sovodenj iz Ljubljane. Prva postaja je v Sovodnju pred gostilno ge. Frelih. Avto je last tov. g. Lovra Telbana iz Podjelovega brda. — Zadnje čase je tudi pri nas zelo huda suša. Otave ne bo nič, kakor tudi drugih jesenskih pridelkov ne.

Bohinjska Bistrica. Dne 12. avgusta se je vršila zelo važna seja osrednje Bohinjske sirarske zadruga. Vršila se je ob istem času, ko se je vršil svečan pogreb velikega vodje kmetškega pokreta Štefana Radića in Zagrebu. Vsi odborniki so stoji poslušali tov. Mencingerja, ki se je v toplih besedah spominjal velikega pokojnika Štefana Radića in kranjskega dekana Antona Koblarja. — Nadalje se je sklenilo, da se zadruga udeleži pod imenom Osrednja Bohinjska sirarska zadruga letošnjega zagrebskega velesejma kakor tudi jubilejne razstave v Ljubljani. Ta korak zadruge je tem bolj pozdraviti, da vzpostavi čim večje kupčijske zveze glede odjema sira med bratskim hrvatskim narodom.

Iz Zagorja pri Kozjem. V Zagorju se je izvršil dne 5. t. m. strašen uboj, čegar žrtev je postal 25-letni Martin Grobin, doma iz Bistrice, občina Zagorje. Imenovan je po pozni službi božji ostal do večera v gostilni pri g. Alojzu Bračunu ter čakal svojega tovariša Antona Zupanca, ki je bil zaposlen pri omenjeni gostilni kot natakar. Ko je šel proti večeru domov, se je nekoliko vinjen opotekel ter se zagnal ob plot na Ivačičevem dvorišču. Na plotu se je vsled sunka odtrgala deska. To sta opazila sin in zet Jožefa Ivačič ter Janez Omerzu. Vsi trije z ženskami vred so planili iz sobe na dvorišče. Janez Omerzu je pobral na dvorišču dekel kol ter skočil za odhajajočim Grobinom in ga udaril s tako silo po glavi, da se je ta takoj onesvestil. Ubijalec je nato še hotel udariti blizu stoječega Antona Oprešnika, ker mu je pa ta pravočasno ušel, je vrgel kol za njim, nato pa odbrzel v sobo. Ljudje, ki so videli, so takoj prihiteli ter odnesli še malo živega Grobina v hišo Alojza Bračuna, poslali po zdravnika, ki pa žalibog ni prišel. Obvestili so tudi orožništvo, ki se je takoj odzvalo. Prišli so tudi ž. g. župnik, da so ga mazili s sv. oljem. Na

spoved ni bilo misliti, ker je bil ranjenec brez zavesti. Nato je čez par ur podlegel. Komisija, ki je prišla dne 7. t. m., je dognala, da je imel Grobin na štiri dele počeno lobanjo vsled udarca. Ubijalec je bil oddan sodišču v Kozjem, kjer bo imel dovolj prilike med štirimi stenami premišljevali svojo usodo. Martin Grobin je bil jako priljubljen med ljudmi ter daleč naokrog znan kot dober pošten ter marljiv kolar, ranije, ki smo ga poznali ter spoštovali, mu sedaj ob gomili njegovega groba kličemo: Zbogom, dragi tovariš, Bog Ti naj da večni mir in pokoj, večna luč Ti naj sveti! — Ostalim naše iskreno sožalje! I. O.

Iz Kanade. Tukaj v Windsorju nas živi okrog 150 Slovencev. Tudi že nekaj slovenskih družin se tukaj nahaja. Kar se tiče organizacij, sta dve in sicer: Pevsko društvo in podružnica S. N. P. J. Nekateri so naročeni na časopis »Prosveta«, ki izhaja v Chicagu ter je glasilo društva S. N. P. J., nekateri dobivajo list »Glas Naroda«. Posamezniki dobivajo tudi liste iz stare domovine, kakor: »Jutro«, »Slovenec«, »Kmetški list«, »Domovino« in »Domoljub«. — O dogodku v beograjski skupščini smo bili takoj informirani po angleških listih. Za tem je prinesel vest tudi »Glas Naroda«. Z ogorčenjem smo zrlj preko in obsojali dejanje, prepričani, da je došlo od strani vladajočih. V Idrontu se je vršilo protestno zborovanje. Nad 400 prisotnih Jugoslovanov je najodločneje protestiralo proti režimu in zločinu ter poslalo resolucije na merodajna mesta. Zborovanje je obsojalo vse, ki so na vladi, za odgovorne nad zločinom, umevno tudi »zastopnike« slovenskega naroda, posebno g. dr. Korošca kot notranjega ministra. On vrši največji greh nad Slovenci s tem, ko omogoča izmoggavanje Slovencev in Hrvatov od velesrbskih cincarjev. To je okrutna resnica in žalosten del slovenske zgodovine. Za tem dobimo v roke starokrajске liste. Pa čitamo v »Slovencu«, da je prineslo »Jutro« karikaturu g. dr. Korošca. (To smo smatrali za običajno, ker tudi angleški listi prinašajo nekaj sličnega.) Strmite: »Slovenec« št. 154 z dne 10. julija na vzglavju prinaša »Obsodbo« oblastnega odbora nad brezpomembno karikaturu. Kaj nima oblastni odbor prav nikakega drugega posla? Kaj ga za take oslarije plačuje slovensko kmetško ljudstvo? Ne verjamemo, da se more še kje slično dogajati! Ni čuda, da smo morali iz ljube domovine, ko se naši predstavniki mesto za narod bijejo za nedolžno papirnato karikaturu in trosijo med narod kot kot zločin stvarico, ki niti komentarja ne zasluži, pa pozivajo narod na nož proti samemu sebi. Nehajte, če ne, bo prepozno. Narod bo pa radi vas izkrmavel, najboljši moči se bodo izselile v tujino. »Obsodbo« oblast. odbora bo narod zabeležil z zgodovino blamaže. Znamniki bodo nas pomilovali, da smo bili tako navni-ter izvolili može, kot jih razkriva njih »obsodba«. Nam se zdi, da igra oblastni odbor vlogo dečka, ki je vpil: »volk, volk,« pa so ljudje res prišli, a volka ni bilo. Volk je prišel, a dečkov ponovni klic jih ni privabil. In volk ga je raztrgal. Zapomnite si, vi predstavniki, da s takim gospodarstvom, kot ga vršite sedaj, bo naša domovina — tujina. In narod vas bo preklinjal. Sejte ljubezen, ne sovraštva. Ti pa, kmetški narod, poglej, za koga se pehajo tisti, ki si jih izvolil. Vzemi bič, pa jih naženi, da ne boš prej izkrmavel. Gluposti je toliko, da jo z rokami otiplješ, lahko ti je presoditi. Vse »frakcije« pod to ali ono firmo ali nazivom v stran, pa se okleni v teh resnih časih svoje Slovenske kmetške stranke. — V Windsorju, dne 27. julija 1928.

Kanadčani.

Bolehne ženske dosežejo z uporabo Franz-Josefove naravne grenke vode lahko izprazenje želodca, kar je pogosto zvezano z dobro delujočim vplivom na obolele organe. Pisatelji klasičnih zdravilnih knjig za ženske bolezni pišejo, da je blago delovanje FRANZ-JOSEF vode po njih izkušnjah potrjeno.

V slovo Stjepanu Radiću.

Zopet zvezda se vtrnila
je s slovenskega neba.
Narod je žalost prepojila,
v črno tugo ga zavila.

Morilec roka se stegnila,
Ti narodov si mučenik,
življenje Tvoje je vtihiilo,
Duh Tvoj naj bode nam vodnik.

Kot sin preprostega seljaka
za kmeta si Ti v boju stal.
Ves narod zdaj za Tabo plaka,
za njega si življenje dal.

Kot genij svojemu narodu
zvesto si Ti na čelu stal.
Nas vse si vodil k preporodu,
zato si Sebe žrtvoval.

»Bog in Narod« — geslo Tvoje
to naj vedno nas bodri,
dokler seljak svobode svoje
in boljših dni ne doživi.

V neizbrisnem nam spominu
boš Ti med nami vedno stal,
dokler Slovenec bo po grudi
svoji rodni robotal.

Ivan Andolšek,
kmet iz Velike Loke.

NOVICE.

Pozdravljeni!

Jutri se bo zbralo v Ljubljani vodstvo KDK k važni seji, na kateri bo sklepalo o korakih, kako pripomoči kmetickemu ljudstvu Slovencev, Hrvatov in Srbov do odločujoče besede pri upravi države.

Hrvatje in Srbi v kraljevini Hrvaški so složni kot en mož, da izvojujejo zmago velikim idejam učitelja in voditelja Št. Radića.

Le Slovenci zbrani pod vodstvom dr. Korošca še za nekaj časa vzdržujejo srbijanski hegemonistični režim.

V tej borbi prosimo, da zastavijo predstavniki KDK vse sile, da zasije luč svobode tudi trpečemu slovenskemu kmetickemu ljudstvu.

V to ime pozdravljeni in Bog z Vami!

Kralj na Bledu. Kralj se je pretekli teden pripeljal na Bled, kjer se že dalj časa nahaja kraljica z obema sinovoma.

Svetozar Pribičević na Bledu. Kot gost narodnega poslanca dr. Shvegla se nahaja že od preteklega tedna na Bledu Sv. Pribičević.

Kako postopa dr. Korošec s Hrvati. Orožniške patrulje hodijo v zagrebški okolici po vaseh in iščejo od hiše do hiše orožje pri kmetih. Na eni strani je to predrzno izzivanje miroljubnih hrvatskih kmetov, na drugi pa dokazuje tako postopanje kako kosmato vest ima dr. Korošec.

Noben poštenjak jih ne mara. Hrvatje so odklonili vsako sodelovanje krvavega režima, kakor tudi vseh vladnih strank na pogrebu Št. Radića. Največje ogorčenje vlada seveda proti dr. Korošču in klerikalcem.

Kdo je izgubil tisoč dolarjev? Na postaji v Schwarzbachu so našli vsoto nad tisoč dolarjev. Denar je izgubil najbrže kdo od naših izseljencev, ki so se vrnili s parnikom »Mauretania«. Kdor je denar izgubil, naj se javi z dokazili na Izseljeniški komisariat v Zagrebu, Kamenita 15.

Izgubljen ček. Pred dnevi je bil izgubljen ček, izdan od »The National Bank of Australia« Berri, South Australia pod št. 694 in z datumom 3. IV. 1928. Ček se je glasil za 37 angleških funtov šterlingov in na ime Terezija Kranjec. Banke na ta ček opozarjamo, Prinašalca aretirati!

Novi predpisi o orožnih listih. Po § 49. pravilnika za izvrševanje novega zakona o posesti in nošenju orožja se morajo za leto 1928 izdani orožni listi v roku treh mesecev vrniti pristojnemu oblastvu, da jih zamenja z novimi orožnimi listi. Vsi posestniki orožnih listov morajo v ta namen tekom enega meseca izročiti orožne liste pristojnemu županstvu, v Ljubljani pa policijskemu ravateljstvu. Županstvo odnosno policijsko ravateljstvo izda za izročene orožne liste začasno potrdilo. Kdor bi do 10. septembra ne oddal orožnega lista, mora potem s posebno prošnjo prositi za zamenjavo orožnega lista. Oni, ki imajo za leto 1928 veljavni orožni list, ne plačajo za novega nobene takse.

Grozna katastrofa južno-ameriškega parnika. Čilski parnik »Mira Flores« je zadela enaka katastrofa kakor svojčas italijanski parnik »Principessa Manfreda«. Parnik je odplul s potniki iz luke Maulin. Ob izlivu istoimenske reke se je parnik nenadoma in sicer tako naglo potopil, da se je rešilo le par ljudi, dočim je večina potnikov in skoraj vsa posadka utonila. Računa se, da je utonilo nad 100 ljudi. Kako je katastrofa nastala, še ni pojasnjeno.

Nesreča italijanske podmornice. V bližini Pulja je italijanska podmornica zadela v neko drugo vojno ladjo med tem ko se je dvigala proti morski površini. Podmornica je bila težko poškodovana in se je na mestu potopila in obležala na dnu kakih 50 m globoko. Da bi rešili moštvo podmornice, so prihitele takoj na pomoč vojne ladje. V 33 urah se je res posrečilo dvigniti podmornico, toda posadka, sestojeca iz 40 mož in oficirjev, je bila že mrtva vsled plinov, ki so napolnili vse prostore podmornice.

Strašen požar v Hamburgu. Pretekli teden je nastal v hamburških žitnih skladiščih ogromen požar, ki se je vsled vetra razširil še na ostala skladišča olja in petroleja ter bombaža. Goreči potoki olja so se zlivali v morje in se je zdelo, kakor da bi se morje vnelo. Vsa skladišča in ogromne zaloge petroleja, žita, bombaža je popolnoma pogorelo. Škoda znaša preko 30 milijonov dinarjev. Kako je ogenj nastal, še niso mogli ugotoviti.

Perutninarska razstava. — Na letošnji jubilejni kmetijski razstavi Kmetijske družbe v času od 1. do 10. septembra v Ljubljani se bo priredila v zvezi z živinorejsko razstavo tudi stalna perutninarska razstava. Ta razstava ima namen pokazati, kakšne pasme gojimo v Sloveniji ter vspodbuditi naše gospodinjice in gospodarje k napredku v tej važni panogi. Na razstavo se bo pripustila vsa domača in tuja perutnina: kokoši, race, purani in gosi, golobi itd. in sicer od vsake pasme po tri živali, t. j. 1 samec in dve samici. Stroške za prevoz in prehrano živali za časa razstave itd. nosi Kmetijska družba. Kdor poseduje res lepe živali in jih hoče razstaviti, naj se prihlasi pri Kmetijski družbi (pisмено ali ustmeno) vsaj do 28. t. m. — Razstaveni odbor.

* * *

»Adresar mesta Ljubljane in okolice«, ki je pravkar izšel v založbi »Adanec«, založniške in propagandne družbe v Ljubljani, je izpolnil vrzel, ki jo je v tem pogledu imela Ljubljana v gospodarskem oziru. Adresar vsebuje čez 58.000 naslovov in je z vzorno preciznostjo urejen sledeče: I. del vsebuje seznam javnih uradov, denarnih zavodov, časopisov, šol, društev, hišnih posestnikov, cest, ulic in trgov, katastrálnih občin in političnih okrajev. II. del tvori seznam vseh polnoletnih prebivalcev mesta Ljubljane in okolice in šteje čez 47.000 naslovov. III. del, trgovina, obrt in industrija mesta Ljubljane in okolice, je razdeljen v 420 strok. Istotako je urejen IV. del »Industrija Slovenije«.

Trdo vezan Adresar, ki obsega 640 strani, stane 160 Din in se naroča pri: »Adanec«, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Predsednik albanske republike Ahmed beg, ki je za vrečo denarja prodal celo deželo Italiji, se hoče v prihodnjih dneh proglasiti za kralja.

Tri železniške nesreče. V bližini Niša je skočil s tira osebni vlak v največji brzini. Izpod razvalin so izveli 20 mrtvih potnikov in 30 težko ranjenih. — Na progi Beograd—Niš je eksplodirala lokomotiva in ubila strojevodjo, kurjača in na lokomotivi se nahajajočega inženjerja. — Kot tretja železniška nesreča se je pa pripetila na progi Veles—Skoplje, po kateri je vozila orožniška patrulja z drezino. V bližini postaje Dračevo so napadli drezino pobesneli psi. Orožniki so pričeli na nje streljati in v tem se je drezina prevrnila ter pokopala vse orožnike pod seboj. Takoj so bili mrtvi trije orožniki in en oficir.

NAŠIM SADJARJEM V PREUDAREK!

Letos je sadje obrodilo samo v nekaterih krajih. Pričakovati je torej, da bo v jeseni veliko povpraševanje po dobrem namiznem sadju, posebno po zimskih jabolkih. Vsled tega priporočamo sadjarjem, da ravnajo lepo s sadjem, ga previdno in skrbno oberejo, spravijo in ponudijo v nakup na letošnji razstavi. Sadjarska razstava v jeseni se bo vršila od 1. do 10. septembra t. l. v prostorih Velesajma v Ljubljani in bo nudila najlepšo priliko za prodajo sadja. Sicer je čas za zimsko sadje nekoliko prezgodaj, vendar pa se bo lahko prodalo tudi na sejmu jesensko in zgodnje zimsko sadje, kolikor bo doposlana na razstavo lepo zapakovano v zabojih. Sadjarski odsek toplo priporoča sadjarjem, da naberejo zlasti v radovljiškem in mariborskem okraju primerne sortimente tudi zimskega sadja, t. j. od vsake sorte 4 do 6 plodov z navedbo imena in eventualno tudi množine, koliko tega sadja je tamkaj dobiti. Podpisani odsek bo vodil namreč natančen zapisnik o tem; tako da se bo lahko kupcem sadja dajalo pojasnila. Sadjarji, dalje podružnice Sadjarskega društva in Kmetijske družbe, ki se hočejo razstave udeležiti, naj pošljejo svoje priglasitve vsaj do 20. t. m. in sicer direktno na Kmetijsko družbo v Ljubljano. Razstavno blago naj se pošlje vsaj do 28. t. m. naravnost na Velesajmski urad v Ljubljano. Na tovarni list naj se vpiše, da je to razstavno blago; v tem primeru je namreč 50% popusta na železnici. — Razstaveni odbor.

Zobotrebe. Vsak dan jih uporabljamo, ne da bi vedeli, kako se izdelujejo. Da seznanimo enkrat občinstvo tudi s to panogo domačega obrta, postavimo na velesajmu ob priliki Pokrajinske razstave v Ljubljani »zobotrebčarski obrt«. Zobotrebcev se izdeluje »like množine na Račici in okolici. 10.000 zobotrebcev, na roko izdelanih, velja — 10 Din. Strojna industrija hoče celo ročno delo izpodriniti.

Prava pot v dosego zdravih živcev!

Bolni, utrujeni živi zagrenjujejo življenje, povzročajo mnoge bolezni, kakor bodljaje, trganja, omotico, tesnobo, šumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neveselje do dela in druge slabe pojave.

Vseh bolezni se boste oprostili

le s pristnim Kola Lecithinum, s vitaminov bogatim hranilnim sredstvom. Ta je postal za človeštvo izvor dobrote, pospešuje na čudovit način delovanje telesa, krepi hrbtni mozeg in možgane, jači kite in ude, daje moč in nov življenjski pogum. Pristni Kola Lecithin dosega čuda, dovaja prave hranilne snovi na skrajna mesta krvne tvorbe, oživlja, opogumlja in ohrani telo mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

da vam nič neresničnega ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše

popolnoma zastoj

in franko malo škatlico Kola Lecithina in knjigo zdravnika z mnogostransko izkušnjo, ki se je sam moral boriti s to boleznijo. Pišite mi natančen naslov, pošljem Vam obljubljeno takoj brezplačno.

Ernst Pasternack, Berlin S. O.,
Milhaelkirchplatz 13, Abt. 316.

Specialna kmetijska šola v St. Jurju pri Celju javlja, da se začne novi 12-mesečni tečaj v šolskem letu 1928/29 v početku oktobra. Po odredbi oblasnega odbora se sprejme v internat kot prejšnja leta 30 do 33 gojencev, deloma na prosta, deloma na plačujoča mesta. Gojenci na prostih mestih imajo celotno mesečno oskrbino brezplačno, plačujoči pa plačujejo za njo 150 Din mesečno. Prosilci za plačujoča in prosta mesta morajo biti kmetijski sinovi, za katere se predvideva, da postanejo kmetje-gospodarji, ker je namen zavoda vzgajati kmetijski naraščaj za dom. Le izjemoma se sprejme tudi prosilca iz drugih stanov, ako ima posebno veselje do kmetijstva, plačevati pa mora, ker je oskrbovalnina izredno nizka, dvojno oskrbovalnino. Na prosta mesta se sprejemajo le prosilci iz mariborske oblasti, na plačujoča pa iz obeh oblasti. Prosilci morajo biti vsaj 16 let stari, telesno

zdravi in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole. Sprejmejo se torej tudi starejši, od katerih se pa posebno zahteva marljivost in discipliniranost, da vplivajo ugodno na mlajše. Prošnje tako za prosta kot za plačujoča mesta je vložiti direktno na ravnateljstvo šole in sicer do 1. septembra t. l. Prošnji je priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, navedeno izpričevalo občine, izjavo starišev oz. varuha, da ostane prosilec po študiju doma in da bodo, ako je plačujoč, redno poravnali oskrbovalnino ter premoženjski izkaz oz. potrdilo občine ali davčnega urada o obsegu zemljišča, gospodarskega stanja starišev in višino zemljiškega in obrtnega davka, radi lažje ocenitve glede prostega mesta. Zdravniško izpričevalo lahko odpade, ker preišče zavodni zdravnik vstopivše, vendar je v interesu prosilca, ako je slaboten ter ni povsem zdrav, da se dá preiskati, da nima nepotreb-

nih izdatkov. Oproščeni gojenci morajo naknadno, ako ne ostanejo na kmetiji ter vstopijo v kako službo, vplačati predpisano oskrbovalnino. Gospodarsko jači naj zaprosijo radi itak zelo nizke oskrbovalnine in radi običajnih številnih priglasitev le za plačujoča mesta, ker imajo plačujoči prednost. O sprejemu se obvesti prosilci pravočasno. Sprejeti mora prinesiti s seboj potrebno delavno in praznično obleko in obuvati, vsaj dva para telesnega perila ter vsakodnevne potrebščine: brisače, krtače, zobno krtačico itd., plačujoči tudi dva para rjuh in eno zimsko odejo. Zavod, ki ima v prvi vrsti živinorejski tip, je zlasti primeren za kmetijske sinove iz živinorejskih krajev mariborske oblasti in iz Gorenjske. Vse korporacije, zlasti pa učiteljstvo, se naproša, da opozore stariše primernih fantov na ta razglas. Eventuelna pojasnila daje ravnateljstvo.

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz lasne tovarne. 15-letna garancija. Vsezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜKKOPP“, „STYRIA“, „WAFFENRAO“ (orožno kolo). — Plešilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! Cenike franco in zastonj!

„ILOVAC“

Tvornica glinastih strešnikov in opeke

FRÖHLICH & BICHLER

Karlovac.

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. Proizvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih predmetov. — Posebno se priporočajo falcovan in dvakrat falcovan strešniki v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Dobavijo se franco na vsako postajo. — Glavno zastopstvo za Slovenijo:

„Ekonom“, Ljubljana, Kolodvorska 7

Naznanilo otvoritve trgovine!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v novi palači Pokojainskega zavoda, Miklošičeva cesta 32, moderno opremljeno

trgovino

z delikatesnim, specerijskim in kolonijalnim blagom.

Skrbel bodem, da bo v zalogi vedno sveže in dobro blago po konkurenčnih cenah in solidna postrežba.

Na željo dobavljam tudi na dom, potujočemu občinstvu pa tudi na kolodvor.

Za obilen obisk se najvljudneje priporočam

F. R. Kovačič.

Svoji k
svojim!

Kadar kupujete v mestu svoje potreščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5

Velika zaloga

SUKNENEGA BLAGA

za moške in ženske obleke. — Lepa izbira svilenih rut in šerp. — Krojači in šivilje, pišite po vzorce!

Lanišče

(laneno slamo)

kupuje vsako množino po zelo visokih cenah

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani.

Radio-aparati gratis!

Nemška razpošiljalna tvrdka odda interesentom v reklamne svrhe in v nadaljno priporočilo v Jugoslaviji večje število svojih prvovrstnih sprejemnih radio-aparatov (do 4 luči) v last.

Nobene obveznosti niso s tem združene. — Male stroške (poština, zavoj itd.) mora plačati prejemnik.

Interesenti naj se z dopisnico z natančnim in razločno pisanim naslovom obrnejo na

Radio-razpošiljalnico E. Gräb & C. Rottloff, odd. X.

Berlin N. 4, Gartenstrasse 100.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škofijo 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.

Zahvala.

Za mnogostranske izraze odkritosrčnega sožalja, ki smo jih prejeli pismeno ali ki so nam bili izrečeni osebno ob nenadomestljivi izgubi našega brata, strica itd., gospoda

Antona Koblar

zlatomašnika, duh. svetnika, mestnega župnika in dekana v Kranju, bivšega državnoborskega poslanca, častnega občana mesta Kranja, imejitelja reda Sv. Save III. razreda itd.

izrekamo tem potom vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo prečastitemu g. stolnemu dekanu Ig. Nadrahu za opravo pokopnih obredov, čč. gg. duhovnikom, ki so asistirali pri obredih oziroma se udeležili pogreba, županu g. Cirilu Pircu ter ostalim članom občinskega sveta v Kranju, uradništvu okrajnega glavarstva, sodišča ter davkarije, ravnateljstvu ter ostalemu profesorskemu zboru gimnazije, nadalje Prosvetnemu društvu, Orlom, Orlicam, Dekliški Marijini družbi, Marijini družbi žena, Tiskovnemu društvu, Narodni čitalnici, Kolu jugoslovanskih sester, podružnici v Kranju, zastopnikom Jugoslovenske Matice, zastopnikom Sokola, požarni brambi, vodstvom in učiteljskim zborom deške in dekliške osnovne šole v Kranju ter osnovne šole iz Primskovega pri Kranju, čč. sestram redovnicam, nadalje vsem zastopstvom gospodarskih in političnih organizacij ter ostalemu mnogobrojnemu občinstvu za udeležbo na zadnji poti nad vse dragega pokojnika.

Naša najlepša zahvala bodi tudi darovalcem prelepih vencev ter cvetja, pevcem za iskrene žalostinke, trgovcem mesta Kranja, ki so z zatvoritvijo trgovin za časa pogreba počastili spomin umrlega.

Prav posebno zahvalo izrekamo g. muzejskemu ravnatelju dr. Malu za njegov prisrčen in globok govor, s katerim se je poslovil imenom Muzejskega društva ob odprtem grobu do pokojnega kot nepozabnega zgodovinarja in moža dela.

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1928.

Dr. Ivan černe,
nečak.

Elizabeta Lovšin,
sestra.

**Pri vsakem dobro pripravljene-
nem obedu naj bodo na mizi
tudi testenine**

**„Levoročni“
„Flachstep“ Cylinder**

Znano je, da so najpre-
ciznije izdelani samo
šivalni stroji znamke:
„Gritzner“ in „Adler“
za dom, obrt in industrijo
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija

le pri **Josip Petelinc, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

PERI-SA-BENZIT!

PERI-SA-BENZIT!

PERI-SA-BENZIT!

Kakšna muka! Zopet čiščenje oblek!

„Vrnil se je od dela z obleko polno mastnih in oljnatih madežev!“

„Kaj se boste trudila! S krtačo in jedkimi kemikalijami kvarite samo blago in barve. Prepustite težko delo BenziT-Nadmilu!“

Uporabljajte za omehčanje vode in namakanje perila TRI in za pranje BenziT-Nad-
milo. Deset minut zvečer Vam prihrani dve uri na dan pranja. V BenziT-Nadmilu
nahajajoči se Benzit vso neenako temeljito razkroji in je za kožo, barve in tkanine
brezpogojno, neškodljivo.

BenziT- Nadmilo

TVORNICE ZLATOROG - MARIBOR

PERI-SA-BENZIT!

PERI-SA-BENZIT!

PERI-SA-BENZIT!